

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

เนื่องด้วยสภาวะการปัจจุบัน การปฏิรูปการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา ทั้งในระบบโรงเรียน นอกโรงเรียน โรงเรียน การศึกษาตามอัชฌาศัย การจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมีการพัฒนา กระบวนการเรียนการสอนในคณะมนุษยศาสตร์ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่ กพร. ระบุไว้ว่า “จะต้อง มีกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้ง ด้านความสนใจ ความถนัด การฝึกปฏิบัติ การ เรียนรู้จากประสบการณ์จริง เป็นอาทิ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็ม ศักยภาพได้” นั้น ในบรรดากระบวนการเรียนการสอนที่เน้นสถานการณ์จริงเพื่อสร้างความสนใจ ของผู้เรียนนั้น มีแนวคิดในการจัดการเรียนรู้อยู่ 3 วิธีใหญ่ๆ คือ การเรียนรู้จากกรณีศึกษา

(case-based learning) การเรียนรู้จากสถานการณ์ปัญหา (problem-based learning) และการเรียนรู้ที่ เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (student-centered learning) การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง คือ “กระบวนการเรียนรู้ที่ให้อิสระแก่ผู้เรียนในการสำรวจสิ่งที่ศึกษาในด้านที่สนใจ ผลักดันให้หา คำตอบ โดยได้รับการสนับสนุนอย่างเข้าใจจากผู้อำนวยความสะดวก (facilitator) ซึ่งก็คือผู้สอน นั้นเอง เป็นกระบวนการเรียนรู้แบบทั้งตัวบุคคล รวมทั้งสติปัญญา ความคิด และความรู้สึก”

การจัดการเรียนการสอนแบบวิธีนี้เป็นวิธีที่ทำให้นักศึกษาเกิดประสิทธิภาพในการ เรียนเป็นอย่างดี และสามารถทำงานในกลุ่มได้การแก้ปัญหา ทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม การเรียนรู้ วิธีที่จะเรียนพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง ความรู้แบบบูรณาการ การแลกเปลี่ยนข้อมูล และเทคโนโลยี การเรียนรู้ ผู้สอนทุกคนจึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนบทบาทของตนเองจากการเป็นผู้บอกความรู้ให้ จบ ไปในแต่ละครั้งที่เข้าสอนมาเป็นผู้เอื้ออำนวยความสะดวก (Facilitator) ในการเรียนรู้ให้แก่ ผู้เรียนกล่าวคือ เป็นผู้กระตุ้นส่งเสริมสนับสนุนจัดสิ่งเร้าและจัดกิจกรรมให้ผู้เรียน เกิดการพัฒนา ให้เต็มตามศักยภาพ ความสามารถ ความถนัด และความสนใจของแต่ละบุคคล การจัดกิจกรรม จึงต้องเป็นกิจกรรมที่ ผู้เรียน ได้คิดวิเคราะห์ วิจัย สร้างสรรค์ศึกษาและค้นคว้าได้ลงมือปฏิบัติ จนเกิดการเรียนรู้และค้นพบความรู้ด้วยตนเองเป็นสาระ ความรู้ ด้วยตนเอง รักการอ่าน รักการ เรียนรู้ อันจะนำไปสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต (Long-life Education) และเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ (Learning Man) ผู้สอนจึงต้องสอนวิธีการแสวงหาความรู้ (Learn how to learn) มากกว่าสอนตัว ความรู้ สอนการคิดมากกว่าสอนให้ท่องจำสอน โดยเน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ มากกว่าเน้นที่เนื้อหาวิชา

นอกจากนี้ความก้าวหน้าทางวิทยาการด้านต่างๆ ของโลกยุคโลกาวิวัฒน์ มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจของประเทศไทยเราด้วย ในวงการศึกษไทยก็เช่นกัน มีการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้หรือการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสำคัญที่สุดไว้ นั่นก็คือ การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นอกจากนี้ มีการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีและด้านการสื่อสารเป็นอย่างมาก จึงทำให้ผู้สอน ต้องคำนึงถึงการให้ความสำคัญในด้านการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อเป็นการสร้างพื้นฐานในการสร้างความรู้ ผู้สอนแลกเปลี่ยนวิธีการสอนซึ่งกันและกัน พร้อมด้วย การปรับปรุงในด้านการสอนให้เพิ่มมากขึ้น เพื่อเกิดคุณภาพที่ดีต่อการสอนอย่างต่อเนื่อง ถ้ามีการพัฒนาตนเองของผู้สอนอยู่ตลอดเวลาจะทำให้การจัดการเรียนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นที่อยากจะเรียน (วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. 2550 : 2)

การเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ เป็นวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนให้แก่ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ แต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีความรู้ความสามารถแตกต่างกัน โดยที่แต่ละคนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการเรียนรู้และในความสำเร็จของกลุ่ม ทั้งโดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นการแบ่งปันทรัพยากรการเรียนรู้ รวมทั้งการเป็นกำลังใจแก่กันและกัน คนที่เรียนเก่งจะช่วยเหลือคนที่เรียนอ่อนกว่าสมาชิกในกลุ่มไม่เพียงแต่รับผิดชอบต่อการเรียนของตนเองเท่านั้น หากแต่จะต้องร่วมรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของเพื่อนสมาชิกทุกคนในกลุ่ม ความสำเร็จของแต่ละบุคคลคือความสำเร็จของกลุ่ม (วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ 2550 : 17) ดังนั้นการพัฒนาการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีความพร้อมในด้านความรู้ และทักษะต่าง ๆ ที่จำเป็นในการดำเนินชีวิต การจัดการเรียนรู้ไม่ควรที่จะเกิดขึ้นแต่ในห้องเรียน และการเรียนรู้จากอาจารย์เท่านั้น ระบบการสอนจะต้องให้นักศึกษามีทักษะในการเรียนรู้ควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาได้อย่างเหมาะสม

จากเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในรายวิชาการเงินธุรกิจ เรื่องวิเคราะห์ทางการเงิน ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น และส่งผลให้ผู้เรียนทุกคนมีความสุข เกิดความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ สามารถนำความรู้ไปใช้ในการประกอบวิชาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ การเพิ่มทักษะของผู้เรียนด้วยการเรียนรู้ร่วมกันและการเรียนรู้ที่ได้จากการปฏิบัติจริง โดยใช้แผนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่มี

ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75

2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญก่อนการเรียนและหลังการเรียนในรายวิชาการเงินธุรกิจ เรื่องการวิเคราะห์ทางการเงิน ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ โดยใช้แผนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแล้วมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75

2. ได้แนวทางสำหรับอาจารย์ที่ทำการสอนวิชาการเงิน และสาขาอื่น ๆ ในการพัฒนาการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ชั้นปีที่ 2 คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำนวน 1 ห้อง โดยใช้นักศึกษาสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ รหัส 5431401303 จำนวน 43 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ วิชา การเงินธุรกิจ โดยใช้หนังสือ การเงินธุรกิจ ของ รองศาสตราจารย์ ฐาปนา ฉันทไพศาล เรื่องการวิเคราะห์ทางการเงิน

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ทำการศึกษาค้นคว้าในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555

โดยใช้เวลาสอน 2 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 วัน วันละ 2 ชั่วโมง 30 นาที รวม 5 ชั่วโมง แบ่งกลุ่ม
ทำการค้นคว้า และเก็บข้อมูล ตลอดภาคการศึกษา

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลคะแนนที่ได้จากการทดสอบความรู้
ความสามารถทั้งก่อนและหลังเรียนของนักศึกษาในกลุ่มประชากรเกี่ยวกับการวิเคราะห์ทางการเงินซึ่ง
แบบทดสอบก่อนและหลังเรียนเป็นแบบทดสอบปรนัย 20 ข้อ เกี่ยวกับความรู้พื้นฐานการวิเคราะห์
ทางการเงิน
2. ความพึงพอใจในชั้นเรียน หมายถึง เจตคติและความคิดเห็นของนักศึกษาในกลุ่ม
ประชากรที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนซึ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นสำคัญ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อนำผลที่ได้มาปรับปรุงในการจัดทำแผนการเรียนรู้ให้สอดคล้องและเหมาะสมมาก
ยิ่งขึ้น
2. เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะในการสร้างความรู้ความสามารถเพิ่มมากขึ้น และยังสามารถ
นำไปปรับประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้จริงในอนาคต
3. ทำให้ผู้เรียนกล้าแสดงความคิดเห็น มีส่วนร่วมในการเรียน และมีความเข้าใจใน
เนื้อหารายวิชาที่เรียนมากยิ่งขึ้นและยังสามารถนำไปช่วยในการแก้ปัญหาได้